

A MODERN ÖRÖKSÉGE

Szentirmai Boglárka

BME Építőművészeti Doktori Iskola

félévközi egyéni kutatási beszámoló

2014 március

A második félév témája az előző félévben elkészített dolgozat egyes pontjainak bővítése és hazai vonatkozású fejezetekkel történő kiegészítése.

Vázlatos tartalomjegyzék:

1, 2

> a modern épületállományának általános jellemzői

3

> helyreállítási alapelvek különböző megközelítések tükrében
tervezői szándék -> hitelesség <- létező tárgy

4

> vizsgálati szempontok és a szövegben szereplő példák

> külföldi példák bővítése a vizsgálati szempontok szélsőértékeit átfogóan

> bővebb kifejtésük, magyarázatuk, hogy a beavatkozások pontosan értelmezhetőek legyenek

szempontrendszer (helyreállítás):

0 - kontextus, épített környezethez való viszony

1 - külső megjelenés

esztétikai avulás (külső változatlan - teljesen megváltozott)

2 - funkció / térszervezés

funkcionális avulás - mai igények, normatíva (eredeti funkció - más, kompatibilis - más, nem kompatibilis -

üres)

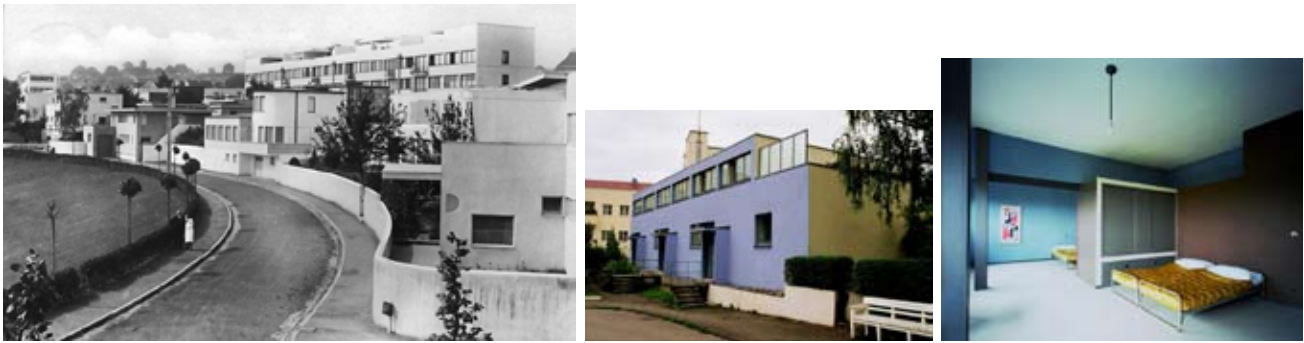
3 - szerkezetek

normatíváknak megfelelés (tartószerkezettel szemben támasztott követelmények, hőszigetelési igény, gazdaságosság, ..)

(változatlan - jelentős változás)

4 - anyag

anyag megőrzésének kérdése (fontos - nem lényeges)

> Weissenhofsiedlung, Stuttgart (h: 80-as évek, 2000-es évek)

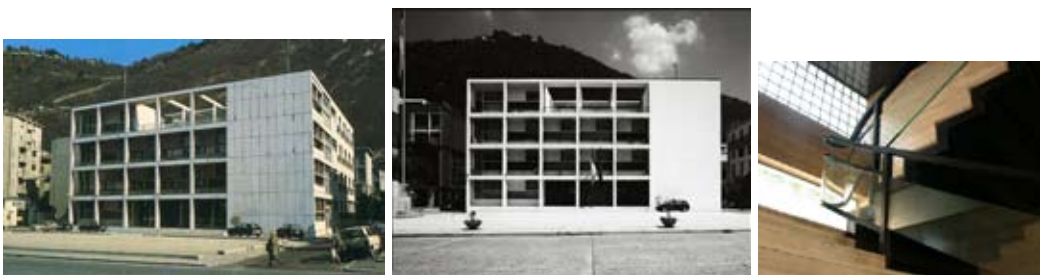
A Weissenhofsiedlung 1927-ben épült a Modern Mozgalom legjelentősebb építészeitől. 1938-ban a területét kiürítették, mert a helyén tervezték felépíteni a Wehrmacht helyi parancsnokságát. 1943-ban bombatalálat érte. Az épületek egy részét helyreállították, anélkül, hogy különösebb figyelmet fordítottak volna az eredeti megjelenésre, más részüket egyáltalán nem hozták rendbe.

Első alkalommal - heves vita kíséretében - 1953-ban javasolták védelemre. Hivatalosan 1958-ban minősítették védetté, alig több, mint 30 esztendővel a megépülését követően.

Az 1981 és 84 között az épületek külső megjelenését az "eredeti" állapotnak megfelelően visszaállították. A beavatkozást, amely helyenként az épületszerkezetek teljes cseréjével járt, előzetes, alapos kutatás és megfelelő dokumentálás nélkül hajtották végre (példaként lehet felhozni, hogy az egyik épület a felületes falkutatás miatt a beavatkozást követően lilává változott, holott eredetileg csak a bejárat körüli mélyedés volt lila), illetve nyom nélkül eltűntek minden fizikai és funkcionális avulásra utaló nyomot.

Többen felszólaltak ez ellen az eljárás ellen, utalva arra, hogy az "eredeti kép" helyreállításának igénye, és az építés óta eltelt idő minden nyomának eltörlése visszalépés, ellentmond a szakma legalapvetőbb, egyezményesen elfogadott elveinek. Ennek az esetnek köszönhető, hogy a nemzetközi fórumokon a XX. sz-i épületekre vonatkozó helyreállítási elvek és módszerek tisztázásának és egységesítésének igénye fókuszba került.

1 ● 2 ● 3 ○ 4 ● 80-as évek

> Como, Casa del Fascio, Giuseppe Terragni (1936 - h: 90-es évek)

1 ○ 2 ● 3 ○ 4 ○

> Kiefhof, Rotterdam, J. J. P. Oud (1930 - h: 1989-1995)

(hőszigetelés, lakóegységek bővítése hátrafelé; egy egységet múzeumként állítottak helyre)

1 2 3 4

> Palazzo Campari, Milánó, Ermenegildo és Eugenio Soncini (1963 - h: 2013, Park Associati)

(korszerű függőnyfal, gépészeti korszerűsítés, közlekedőrendszer és belső osztás átgondolása; G energetikai osztályból B)

1 2 3 4

> Pirelli-torony, Gio' Ponti-Pier Luigi Nervi, Milánó (1960 - h: 2002-2004)

1 2 3 4

5

> esettanulmányok

> hazai vonatkozó épületállomány és gyakorlat vizsgálata
országos adatok (statisztikák, védettségi adatok,..)
általános megjegyzések az építéstechnológiára, anyaghasználatra vonatkozóan

forrás:

>> Budapest egy területegységének feltérképezése
pl. belső kerületek, összes épületre vonatkozóan - modern beépítések állapotfelmérése
> megjelenés, funkció: eredeti-átalakított; módosítások jellege; minőség
(grafikus ábrázolás; tisztázandó a pontos cél és a lehetséges következtetések)

>>> egyes konkrét esetek részletes vizsgálata és a korábban meghatározott szempontrendszer szerinti elemzése
a korábbi években felújításon-átalakításon átesett (védett ill. védelemre javasolt) épületek:

Erzsébet téri buszpályudvar

MÉMOSZ székház

MSZP pártszékház, Jókai u.

(ha a fókusz folyamatosan szűkítem, a korábbi léptékben vizsgált területről kell példát választani; 1-1 kiragadott példa milyen tanulsággal tud szolgálni, azon túl, hogy megkeresem a helyét egy általam konstruált rendszerben?)

> az előbb felsorolt néhány középület helyett/mellett lakóépületekre is lehetne helyezni a hangsúlyt
(nehezebben vizsgálható, nehezebben nyomom követhető változások)

példák: az átalakított Kieffhof, a lebontott Robin Hood Gardens, milánói és frankfurti Existenzminimumra tervezett lakások és tranformációik..

hazai példa?

> bontások témaköre

lakó- és középületek

városi lépték (pl. Frankfurt belváros)

Ipari Minisztérium bontása, Kereskedelmi Kamara épületének átalakítása

6

> bibliográfia

7

> mellékletek

a témakörben tevékenykedő nemzetközi szervezetek
világörökségi lista

> további információgyűjtés a jelenleg futó programjaikról

> a DOCOMOMO magyarországi szekció tevékenységének feltérképezése

részben vagy teljesen üres

nemrégiben felújították/átalakították

● védett/védelemre javasolt

> V. Kossuth Lajos tér
Kereskedelmi Kamara székháza

> V. Szervita tér 8
Matáv központ

> V. Fehérhajó u. 1-3
OMFB székház, 1969-72

> V. Múzeum körút 1b

> V. Vörösmarty tér ●

> V. Petőfi Sándor u.
CHEMOLIMPEX

> II. Margit körút
volt Ipari Minisztérium

> V. Jászai Mari tér
Képviselőház

> VI. Nyugati tér
Skála Metró

> VI. Jókai u.
MSZP Székház ●

> V. Erzsébet tér ●
Buszpályaudvar

> VI. Dózsa György út ●
MÉMOSZ székház

> V. Roosevelt tér
Spenótház

szállodák; budaörsi reptér, Ferihegy 1, ..

